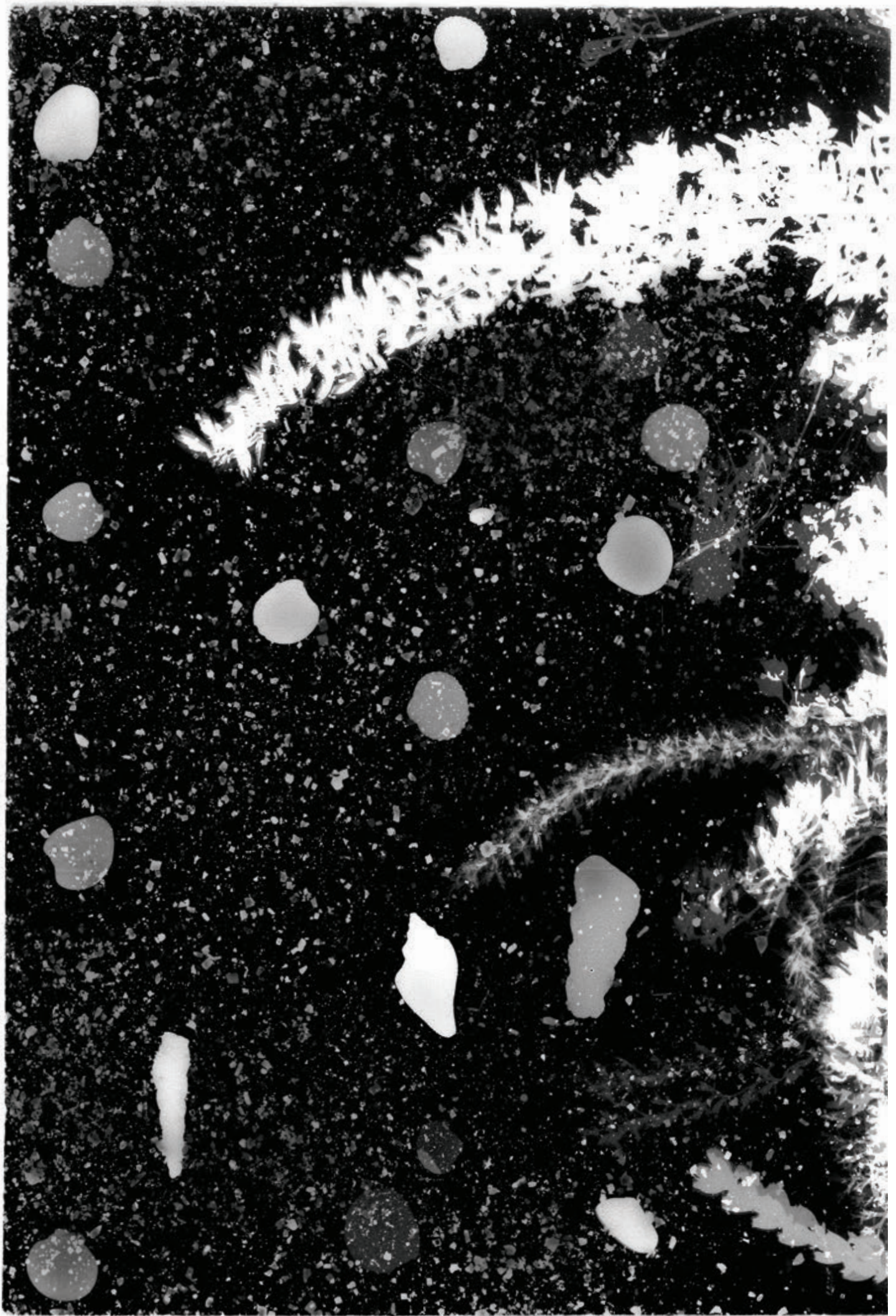

TRIPER₆

KOLOFON

ISSN C507-2654
ŠTEVILKA 6, 2016

UREDNIŠTVO: PATRIK KOMLJENOVIC, MONIKA ŠINKOVEC,
URŠKA ŠPAREMBLEK, JULIJA BRUDAR, NINA HOČEVAR, NINA GOLOB, DRAGO PINTARIČ

PISCI: PATRIK KOMLJENOVIC, MONIKA ŠINKOVEC,
URŠKA ŠPAREMBLEK, ŠPELA PUSTOTNIK, KATJA ZGOZNIK

POEZIJA: PATRIK KOMLJENOVIC

FOTOGRAM: URŠKA ŠPAREMBLEK IN JULIJA BRUDAR

SLIKOVNO GRADIVO: UREDNIŠTVO

NASLOVNICA: URŠKA ŠPAREMBLEK

OBLIKOVANJE: UREDNIŠTVO

LEKTORIRANJE: MANJA KLOBASA

MENTORJA: NINA GOLOB, DRAGO PINTARIČ

TISK: PRO GRAFIKA

IZDAJA: DIJAŠKI DOM IVANA CANKARJA IN KUD POZITIV, 2016

NAKLADA: 300 IZVODOV

UVODNIK

Tema tokratne številke, ki si jo je izbrala skupina dijakov, zbranih okoli časopisa Triper, je globalizacija.

Mentorjema se je tema sprva zdela presplošna, komajda pregledna in težko ulovljiva, vendar je glede na pretekle izkušnje nastajanja Triperja veljalo potrpeti in počakati.

Potrpljenje, ki ga je spremljala radovednost, kaj si pod pojmom globalizacija predstavljajo in katere teme bodo izbrali, se je, vsaj po najinem mnenju, več kot izplačalo.

V obdobju treh let, odkar časopis obstaja, se je izoblikovala metodologija – proces, njegovega nastajanja. Na sestankih člani predstavijo teme in razmišljanja, ki jim sledi debata, v kateri mnenje mentorjev ne presega enakopravnega deleža v debati, sogovorniki pa jo upoštevajo ali pa ne.

Rezultat tega, kar je v teh debatah nastalo, je pred vami. Neposrednost, iskrenost in zrelost razmišljanja bo marsikaterega bralca presenetila.

Mladi so se pogumno lotili velikih tem, pri katerih se seveda izgubljajo, urijo in lovijo, pri čemer prihaja na plan njihova lucidnost in originalnost razmišljanja.

Dostopnost brezštevilnih, malodane vseh informacij »na koncu zgodovine«, ki v sebi med drugim implicitno množi vprašanje vatlov presojanja različnih kultur in videnja realnosti, vedenjskih vzorcev, norm, evropocentričnega zahodnega pogleda, patriarhalnega in macističnega sveta, postavlja pod vprašaj ustaljeni pogled in jezik, s katerim hočemo pojasniti svet, ki nas obdaja.

To, kar je za nas starejše travmatično, nerešljivo vprašanje, ki se ga lotevamo s pomanjkljivimi in nezadostnimi orodji, je za mlade dejansko izziv, ki se ga lotevajo pogumno in uspešno.

Mogoče besede iz uvodnika in komplimenti mladim avtorjem, ki sva jih za spremembo prvič napisala mentorja, zvenijo pretirano. A po najinem prepričanju ni tako.

Svet se korenito spreminja in med nami so že znanilci novega sveta, (njegovi) prebivalci s svojo prihodnostjo. Prinašajo odgovore – rešitve za preboj skozi gozd paradoksov, katere pred nas postavlja policentričnost kultur, ki nam jo je v dobrem in slabem, hočeš ali nočeš, naplavila ali prinesla globalizacija.

VESOLJE

Tisto, kar me vsak dan boli,
Tisto, kar nenehno v glavi mi kriči,
Tisto, kar mi ne da odgovora tudi kadar vprašam naglas,
Je glavna začimba ki gradi čas.

Nič je nič, toda kaj je ta nič?
Lovec rib, ribič?
Tisti, ki vsak dan na trnek trenutek ujame,
Ter ga z rokavico, da se ne opeče, previdno vzame,
In ga natisne na naslovnico v reklame?

Novice preberem, preletim,
Toda, kaj je tisto s čemer se pomirim?
Kaj je tisto, kar mi mir vrača,
Kadar se mi življenje ne izplača?
Povej mi, kdo si, kaj si,
Da vedel bom, zakaj si.

Astronomija, ne pove kaj veliko o resnici,
Ki skriva v nebesni si temnici,
Astrologija pove, da so tam živali,
Ki govore o življenjski morali.
Toda to ni odgovor zakaj, kaj in kdo, tam tiči,
Kdo je tisti, ki v niču živi.

Vsak od nas je postavljen v nekakšen šah,
Da mu je v življenju predstavljen strah.
Morda je življenje le priprava na popotovanje onkraj svetov,
Kjer skriva se mnogo diamantov in tatov.
Kdo ve, morda se bolje je roditi s krili,
Da boš letal lahko po nebesni svili.

Človek je le stroj, ki ga upravlja para,
Ki odide, ko telesa več ne mara.
Človek ni lepota ali vonj,
Niti grščina ali konj,
Človek je vesoljno bitje,
Kateremu telo je le kritje.

Pomen človeka ni podoba,
Postava le njegova je obroba.
Ljubezen ni telo, ni niti lepota,
Ampak je zlato srce, kar ni zmota.
Ljubi ko še ljubiti znaš,
Sovraži, ko več življenja nimaš.

Ob jasnih nočeh odidem vstran na samo,
Daleč od luči, človeških metod, daleč kjer ne kadimo,
Nato se usedem, zrem tja gor v neznano,
Kjer pišejo se mnoge zgodbe, ki zasvetijo na plano.
Mislim, da tega ne vemo, za vse nas je najbolje,
Saj za vedno bodo skriti čari, ki skriva jih vesolje.

TOLERANTNOST JE SVOBODA

Tolerantnost v najbolj splošnem smislu besede pomeni strpnost oz. sprejemanje ter dopuščanje drugačnega, nasprotnega stališča. Sprejemati, izražati ali imeti odobravajoč odnos do drugačno-mislečih posameznikov; lahko bi rekli ne obsojati, gledati na človeka kot na sebi enakega, enakopravnega, pa tudi zavedati se razlike med neko stvarjo in njenim ekstremizmom (in ne posploševati, da dejanje posameznika predstavlja celotno družbo, kateri pripada). In katera je tista sporna drugačnost, alternativnost? Pripadnost drugi religiji, drugačna izobrazba, drugačna spolna usmerjenost ...? In kdo določa normalnost, tako imenovano povprečnost?

Družba tolerira, kar je zanjo običajno, normalno, zdi se, da že naravno. Tako zahodna družba naprimer »tolerira«¹ usmrnitev živali v prehrabne namene preprosto zato, ker je to del tradicije in prehrabne kulture našega območja, medtem ko bi za uboj krave v Indiji plačal s smrtjo. Na Kitajskem pa letno potekajo tradicionalni festivali pasjega mesa, katere je naivna, pretežno zahodna družba, lani prek medmrežja želela preprečiti in tako za nekaj časa zadovoljila potrebo po kazanju svoje velike solidarnosti in pravične moralnosti svetu. Obenem pa se ne zaveda, da je moralnost v veliki meri priučena in na žalost vpliv vere, ki ji večina ljudi nekega območja pripada. Tako je tudi v zahodni kulturi monogamija (spolno ali socialno razmerje le z eno osebo v določenem časovnem obdobju) nekaj popolno normalnega, že obveznega, čeprav smo biološko gledano ljudje poligamni, kar seveda ni po godu krščanski Cerkev. In četudi lahko pri nas izraziš svoje nestrinjanje z vero (krščanstvom) brez usmrtilve, ta še zmeraj v (pre)veliki meri odloča o usodi prebivalcev dežele, ki sicer ponosno govori o ločevanju vere in prava. Tudi ateisti so podrejeni nekim moralnim stališčem posamezne vere, ki je v tistem okolju najbolj razširjena. Ampak banalno se mi zdi, da človek potrebuje Cerkev, da se obnaša »moralno«² oziroma da potrebuje vero, da ga ta nauči nekih vrednot, kot je tolerantnost, ki pa se je nekateri bojijo, saj naj bi povzročila nered in razblinila njihova udobna življenja.

Ljudje ne toleriramo veliko stvari, na žalost pa še vedno toleriramo ogromno slabih: vojne ali kakršnokoli drugačno obliko nasilja, uboj različnih živali za prehrano, nekatere kulture pa naprimer poroko odrasle osebe z mladoletno (ciljam na poroke dvanajstletnic s 50 in nekaj letnimi moški). Tu se pojavi vprašanje, do kje je tolerantnost dobra, družbenokoristna in kateri družbi koristna; ter spet, kdo določa, kaj se sme tolerirati in katera družba ima pravi, zares

objektivni pogled na stvari.

Potem se pojavi tudi pojem retoričnega šovinizma, prepričanje, da morajo argumenti, ki so prepričali tebe, prepričati vsakogar. Vsak je odraščal drugače in vsak se je drugače učil novih stvari, saj je človek izredno kompleksno bitje. Ozaveščanje o stvareh nikomur ne škodi (če je primerno starosti in psihofizičnim sposobnosti posameznika) in le res dobro poznavanje neke tematike ti da lahko približno objektivni pogled nanjo. Tolerantna družba je tudi svobodna družba; s seznanjenjem ljudi o raznolikosti in pestrosti človeškega bitja lahko veliko prispevamo k svobodnim osebnim odločitvam posameznikov. Netoleriranje (oziroma nestrpnost) in izločanje posameznikov pripelje do izoblikovanja skrajnih družb. In razreševanje preprek med dvema izredno nasprotnima si mnenjema se nemalokrat konča z nasiljem.

Mešanje dveh družb je možno le, če nobena od teh ne teži k prevladi. Ampak težko sobivata dve enakovredni družbi (že z biološkega vidika) dalj časa; v najboljšem primeru se ti dve podrejata druga drugi in se sčasoma preoblikujeta v novo. Ena družba se mora v boju za obstanek odpovedati svojim normam in načelom. Torej tolerantnost družbe v nekem smislu dejansko vodi v njen propad, ampak ta propad ne pomeni konca življenja. Pomeni spremembe, izboljšave, reforme in postopno nastajanje nove družbe, v kateri imata lahko obe »propadli«¹ družbi, če zadevo idealiziramo, enakopravno vlogo. Če si želiš veljavnosti svojih argumentov, moraš znati spoštovati druge in paziti, da tvoje odločitve ne vplivajo na svobodo drugega, saj se ti zna ta, ob prevelikem občutku utesnjenosti, upreti in porušiti tvoje mnenje.

V HOSTI POGUBE

Gledam čez ramo v gozd,
Hrast, bor, in odrezan krvav štor.
Zemlja je suha, zemlja je gluha,
Sončni žarki cvrčijo, ko listi od bolečine kar kričijo.

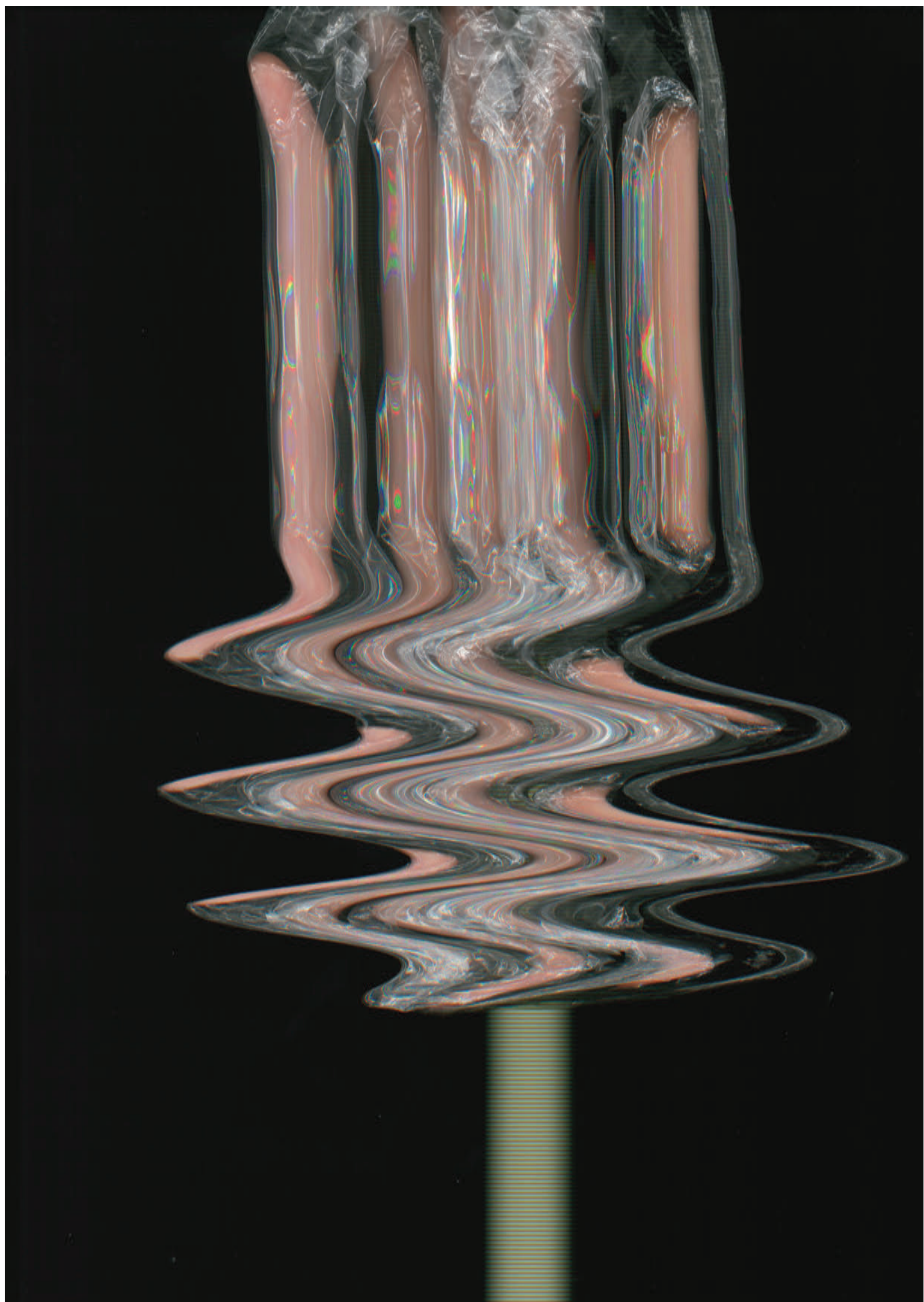
Moja rama je gola,
Z nje teče mastna smola.
Sinje oči gledajo v neznano,
Da pozabim na bolečo rano.
Sam sem med drevesi,
vsi odšli so, ko so zagoreli kresi
Bolijo me noge,
Ko obhodim zoglenele kroge,
V roki držim lobanjo srne,
Upam, da življenje v njo se vrne.
Sam sem na bojišču,
Stoli so prazni, ni kogar ni v gledališču.
Spomnim se, da me bolijo misli,
Ko pozabim na občutek kisli.
Ostalo ni nič od krvoločnega plesa,
le strup, ki ubije zadnjo žilo mojega telesa.

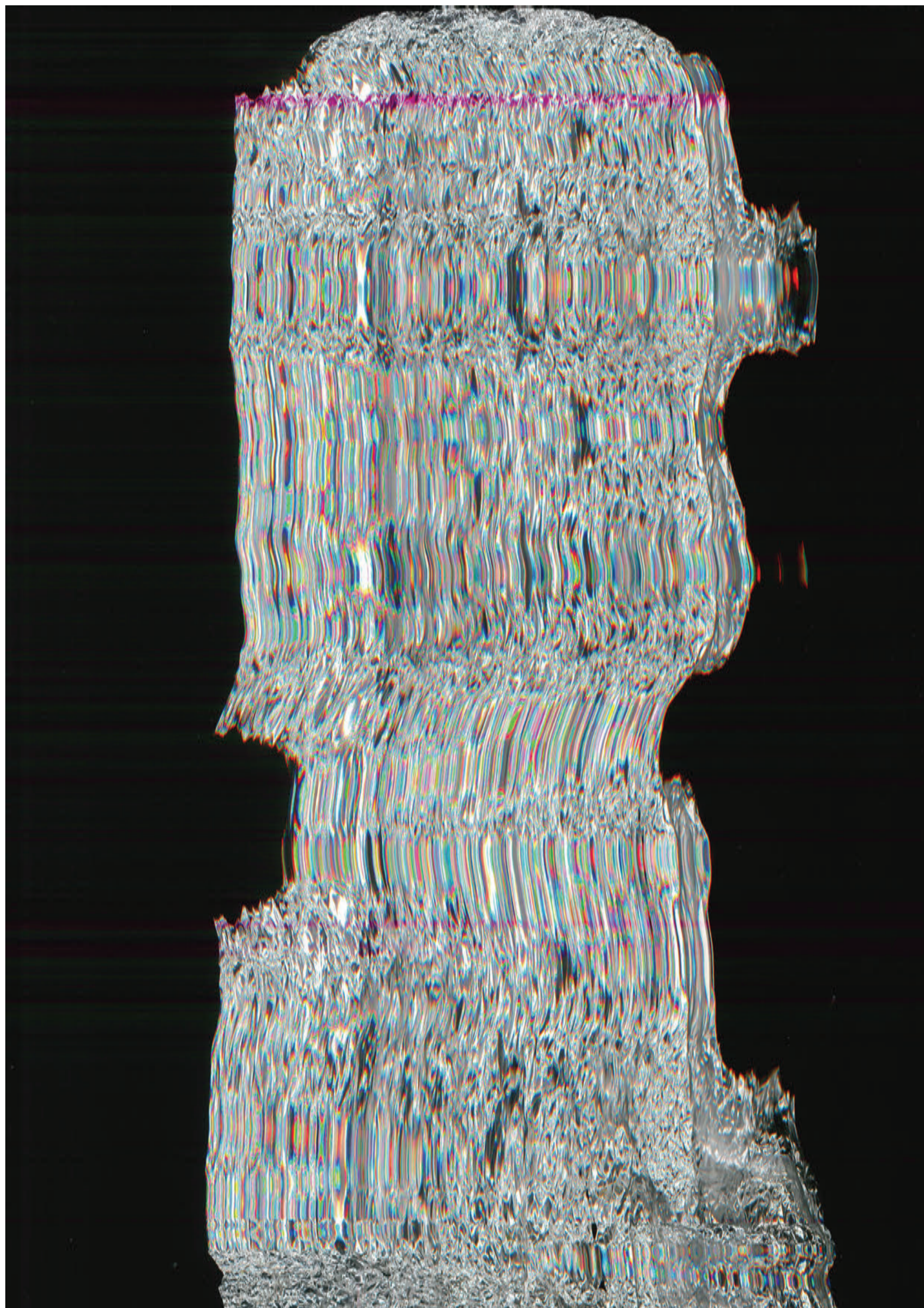
VEGETARIJANSTVO

Živimo v svetu, v katerem se hočemo čim bolj vklopiti v družbo in postati del nje. Nismo osredotočeni na samega sebe, na razvijanje svoje osebnosti, na svoja prepričanja in svoja razmišljanja. Sledimo trendom, ki so jih začeli posamezniki na vrhu socialne družbe. Tak primer je vegetarijanstvo. Ni le način prehranjevanja, ampak je življenjski stil, gre za napredno razmišljanje o pomenu in avtoriteti človeškega obstoja. Vseeno so se nekateri ljudje odločili za to pot samo zaradi enega razloga - trenda. S tem so preskočili pomembno stopnico, ki je razmišljanje o vegetarijanstvu, o njegovem pomenu, kakšne posledice ima, je to res to, kar si želijo, je to njihova samostojna odločitev ali nekaj, kar so pobrali od ostalih ljudi, da bi se počutili bolj moderne in v skladu s časom? Velik vpliv na njihove odločitve imajo socialna omrežja. Tam se je veliko ljudi razglasilo za vegetarijance ali vegane, ki zatrjujejo, da za njih to ni trend, ampak da so se za to odločili zaradi svojega zdravja in zaradi tega, kar so prebrali na internetu. Ampak ni vse, kar preberemo na internetu, res. Obstajajo strani, ki zatrjujejo, da je meso zelo pomembno za nas, da ga ne smemo izločiti iz naše prehrane in obstajajo strani, ki govorijo ravno nasprotno. Kako pa naj vemo, kaj je dejanska resnica? Nikoli ne bomo morali reči, da je nekaj napisanega 100 % resnica in da od sedaj naprej ta trditev velja. Vsak posameznik ima svoje mišljenje in iz tega se razvije osebna resnica. Če smo prepričani, da je meso zdravo in da ga ne smemo izločiti, ga bomo jedli. Če smo prepričani, da je meso nezdravo in s tem tudi ostali živalski izdelki, kot so mleko in jajca, jih bomo odstranili iz prehrane. Je pa nekaj dokazanih dejstev, ki nam pomagajo k naši dokončni zgradbi resnice. Človek je po telesni strukturi rastlinojdec, ampak se obnaša kot plenilec in si poslužuje pravico, katere si ne bi smel. Veliko ljudi ima laktozno intoleranco, kar namiguje na to, da je tu nekaj narobe in da mleko ni namenjeno nam, temveč za tisto vrsto živali, od koder je mleko prišlo. Se pa za vegetarijanstvo odločajo tudi iz drugih

razlogov. Ljubezen do živali je velik faktor pri odločitvi, saj smo vsi živa bitja in smo si vsi enakovredni. Razlika pri človeku je le ta, da je umsko bolj razvit in da si je podredil svet, ampak to mu ne daje pravice, da lahko ubija druga nedolžna bitja. Seveda je zelo pomembno tudi zdravje in večina srčno-žilnih bolezni, kot so ateroskleroza in arterijska hipertenzija, so posledica prevelike količine zaužitega mesa in živalskih maščob. Vse potrebne snovi dobimo iz rastlinske prehrane. Sicer jih vsebujejo tudi živalski izdelki, ampak človek jih preko teh dobi na nek način šele iz druge roke. Tudi okolje trpi zaradi onesnaževanja živalske industrije, saj pridelane hrane ne poje človek, ampak gre za vzrejo živali, ki jih človek nato ubije za meso. Zaradi tako ogromne potrebe po hrani, ki gre za krmo živali, se posekajo gozdovi in se spremenijo v polja in pašnike. Količina odpadkov, ki jih proizvede živalska farma, je 130-krat večja od človeške. Človeška želja po mesu počasi zastruplja zemljo, zrak in vodo. In če bi to hrano, ki je pridelana za živali, dali ljudem, ki nimajo nič za jesti, bi lahko močno zmanjšali svetovno lakoto. Tudi če bi našteali še sto posledic, ki jih ima uživanje mesa, bi mediji še naprej govorili, kako je meso zdravo in potrebno. Že od malega nam starši govorijo, da moramo jesti veliko mesa, da bomo veliki in močni, ker pa smo takrat premladi in nezreli, nismo sposobni razmišljati s svojo glavo in že takrat dobimo vsiljeno idejo, da je mesna prehrana nekaj popolnoma normalnega. Tega se je v kasnejšem obdobju težko odvaditi, še posebej če imaš starše, ki so veliki ljubitelji mesa. In če se odločimo za brezmesno prehrano, lahko na podporo staršev pozabimo. Najbolj žalostno pa je to, da sama industrija, ki se ukvarja z rejo živali, zagotavlja, da je meso zdravo in potrebno. Tega ne trdi, ker ji je mar za človekovo zdravje, temveč hoče zaslužiti čimveč denarja. Vseeno ji je, v kakšnih razmerah živijo ljudje, v kakšnem zdravstvenem in psihičnem stanju so, kakšno hrano dobijo za jesti, zanje je najbolj pomembno, da bo s čim manj denarja dobila čim več.

Da bi dosegli maksimalno proizvodnjo, uporabljajo najrazličnejše bližnjice, kot so antibiotiki, hormoni in druge kemikalije, s katerimi krmijo živino. Zato tudi kvaliteta mesa ni na vrhuncu. Vse živali preživijo svoje kratko življenje stlačene v majhnih kletkah, kjer se sploh ne morejo obrniti in pretegniti. Nekatere se sploh ne nadihajo svežega zraka in ko so dovolj velike, jih stlačijo v tovornjake in odpeljejo v klavnice. Živali živijo v krutih okoliščinah in z njimi se ravna nehumano. Nehumano je prava beseda, saj samo pošast lahko prenaša vse grozne stvari, ki se godijo živalim v mesnih industrijah. Ljudje ne jejo živali, ampak estetsko narezane zrezke, zapakirane v plastiko. Vegetarijanci so torej ljudje, ki ljubijo samega sebe ter vsa druga živa bitja, katera so njihovi prijatelji in svojih prijateljev se pač ne poje za večerjo. To, da je vegetarijanstvo postalo trend, mogoče ni tako slaba stvar. Res je, da ljudje, ki prenehajo jesti meso čez noč, ponavadi čez čas odnehajo, saj se pred tem niso o ničemer pozanimali. Ampak to razmišljanje je zato dostopno širšemu krogu ljudi in vodi k temu, da se čim več ljudi odloči za prehrano brez mesa iz pravega razloga. Ne zaradi drugih, ampak zaradi ljubezni do sebe, do okolja in seveda do živali. Sama več kot šest mesecev nisem jedla mesa in vem, da to ni tako dolgo, ampak že pred tem nisem bila oboževalka mesa in ni mi šlo v glavo, zakaj moram jesti ostala bitja. Žalostno pa je, da sem postala izjema in ne nekaj običajnega in samoumevnega. Za živalske pravice se moramo boriti; ne samo za udobne kletke, ampak tudi za prazne.

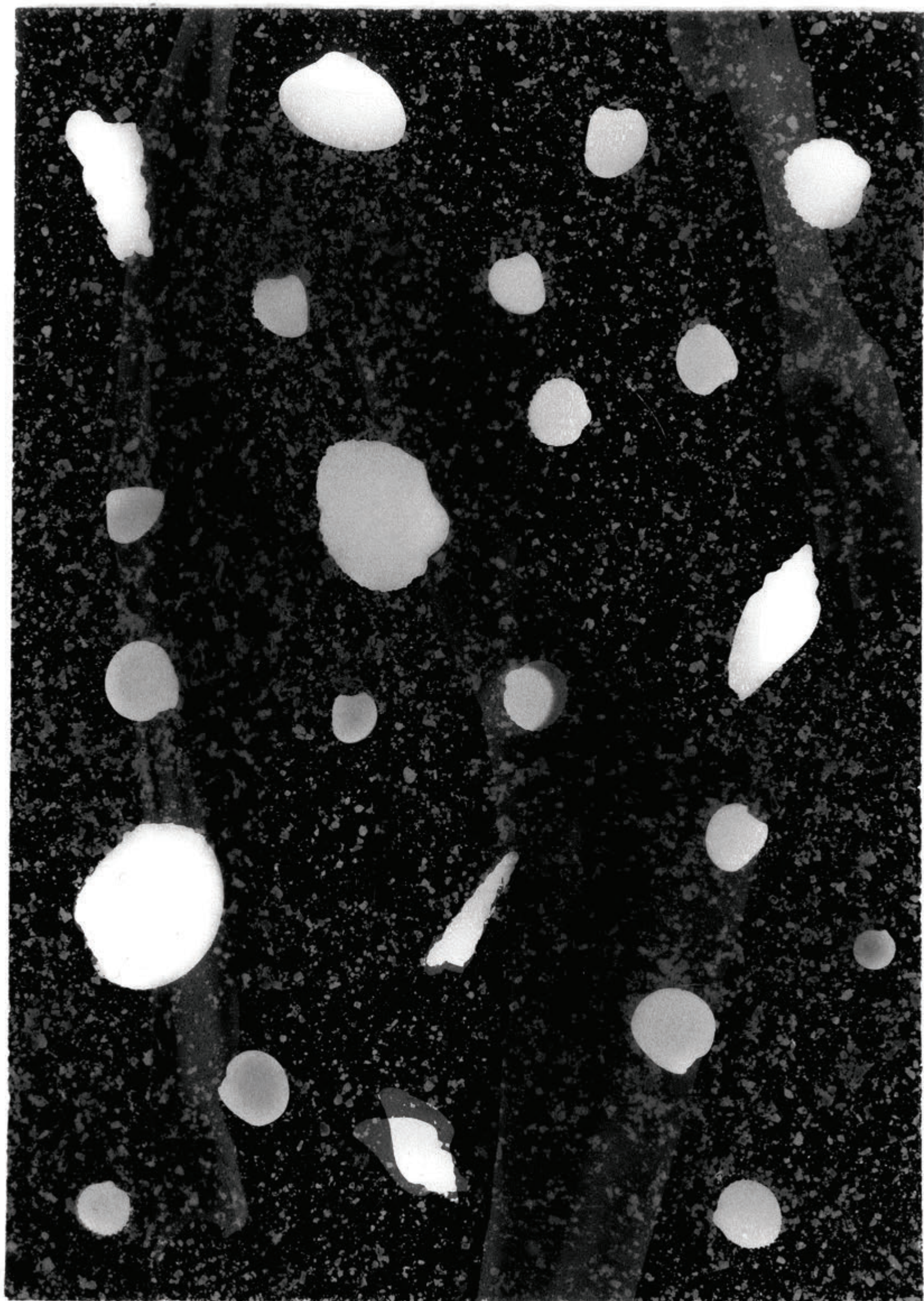
/INT/-CYBER EMPATIJA

Kolikokrat se znajdemo pred ekranom z emocionalnim odzivom, gledajoč preprost skupek podatkov. Bi te, v živo, res bolj prizadelo, če bi od nekoga izvedel, da ti je umrl oče, kot če bi ti to sporočil preko medmrežja? Gre samo za zaznavanje vsebin, pri kateri izbrana pot posredovanja ne igra bistvene vloge. Pri kasnejšem odzivu sicer ne bi bil deležen enake tolažbe, objema ali močnega izraza simpatije, bil pa bi prisiljen k premisleku o vsebini ter o vrednosti le-te (kar bi sicer odložil na pozneje ter se temu po možnosti še izogibal), sočloveka pa bi v trenutku izkoristil kot nekoga, ki ti bo lajšal situacijo. Če bi se znali sami spopasti s kritičnim, bi na to padla tudi drugačna interpretacija, ki bi predstavljala jasnejši pomen ter racionalnejše odločitve. Množice po vsem svetu se usmerjajo v cyber svet medmrežja, ki omogoča enostavno širjenje informacij ne glede na razdaljo med sporočevalcem in prejemnikom. Narodi po svetu so našli skupni medij za „nepristno“ komunikacijo, ki omogoča še raziskovanje obstoječega; širi obzorja posameznika s pomočjo spletnega hranjenja podatkov, saj ljudje po vsem globusu delijo svoje znanje z, mogoče ne tako zavednim, namenom širjenja globalne izobrazbe. Ob ohranitvi moralnih vrednot se lahko to razvije v boljše filtriranje informacij, kar za sabo privleče še hitrejši in kvalitetnejši razvoj, do katerega bi sicer prišli po večjih in daljših poteh.

Najbolj impresiven faktor današnjega medmrežja, za katerega trdim, da se mora kot poglavitni za razvoj družbe zapisati v zgodovino, pa je t.i. CYBER EMPATIJA, ki omogoča čustven odziv brez prisotnosti pristnega, fizičnega medčloveškega stika. Kot omenjeno, pot posredovanja ni najpomembnejša, se je pa glede na današnje ter navade v zgodovini ta nova pot presenetljivo dobro obnesla. To je dosežek, ki omogoča in spodbuja razvoj mišljenja v novi smeri; grafično upodabljanje v mislih postaja bolj vešče, s čimer pa se krepi tudi domišljija in reševanje problemov. Postali smo sposobni zaznati abstraktne predstave v obliki objektivnih informacij, jih pretvoriti v sentimentalno vrednost z vplivom na naša čustva, presojo in perspektivo. Fenomen leži predvsem v tem, da lahko na dva tipa zaznanega (preko lastne kože ter multimedijskih oblik) odreagiramo enako. Vsebina seveda ohranja enako naravo, dopušča pa nam širše predstave in več možnosti za interpretacijo za razliko od seznanjenja z zaznanim v fizičnem svetu, kjer se vedno držimo „trdnih tal“, ki naj bi bila odraz realista ter bi s tem označevala produktivnega člana družbe, ki velja za ciljno različico sebe v današnjih civilizacijah. Tudi k tej

ideologiji lahko pristopi pojem cyber empatija, saj celoten svet napreduje pri razvijanju globalne mreže, da bo v bližnji prihodnosti dostopna vsem. To lahko s sociološkega vidika povzroči velik napredek kulturnega realizma in udejanjanje interkulturalizacije ter namiguje na asimilacijo mnogih močnih svetovnih kultur – na svetovni kulturni kompromis s predpostavko, da se bo strpnost zviševala. Širi pa se, ter se bo še bolj, tudi obseg človeških čustev, saj z mešanjem do zdaj znanih emocionalnih odzivov in nepristnega stika nastajajo oz. so v fazi nastajanja nova, malenkost spremenjena čustva, h katerim naj bi se usmerjalo človeštvo; proti izpopolnitvi tako subjektivne kot objektivne plati.

Prav tako kot se sveti napredovanje, pa nas tepe tudi nazadovanje, saj z izgubljanjem pristnega človeškega stika pomirajo tudi mnoge vrline, ki so do sedaj veljale za temeljne ter jih mnogi, nevajeni sprememb, vidijo goreče v plamenih. Vajeni smo na dolgoročni pregled časa, ki odpira luknje v predstavi sistema in njegovega delovanja. Z izpopolnitvijo le-tega s pomočjo cyber mreže bi trčili v trden, bolj organiziran sistem funkcioniranja družbe, ki bi ogromno pripomogel k znanstvenemu tipu napredovanja, ne bi nam pa dopuščal enake mere do zdaj otipljive človečnosti. Smo daleč od doseganja polne podobe sebe, ki vsebuje še mnoge nepoznane lastnosti človeka, za katere niti ni nujno, da smo jih že pridobili, kaj šele prepoznali (vnaprej). S tem se porajajo predvidevanja ter nas ponovno vržejo iz tira „pravične“ predstave o času.

NUKLEARNO SRCE

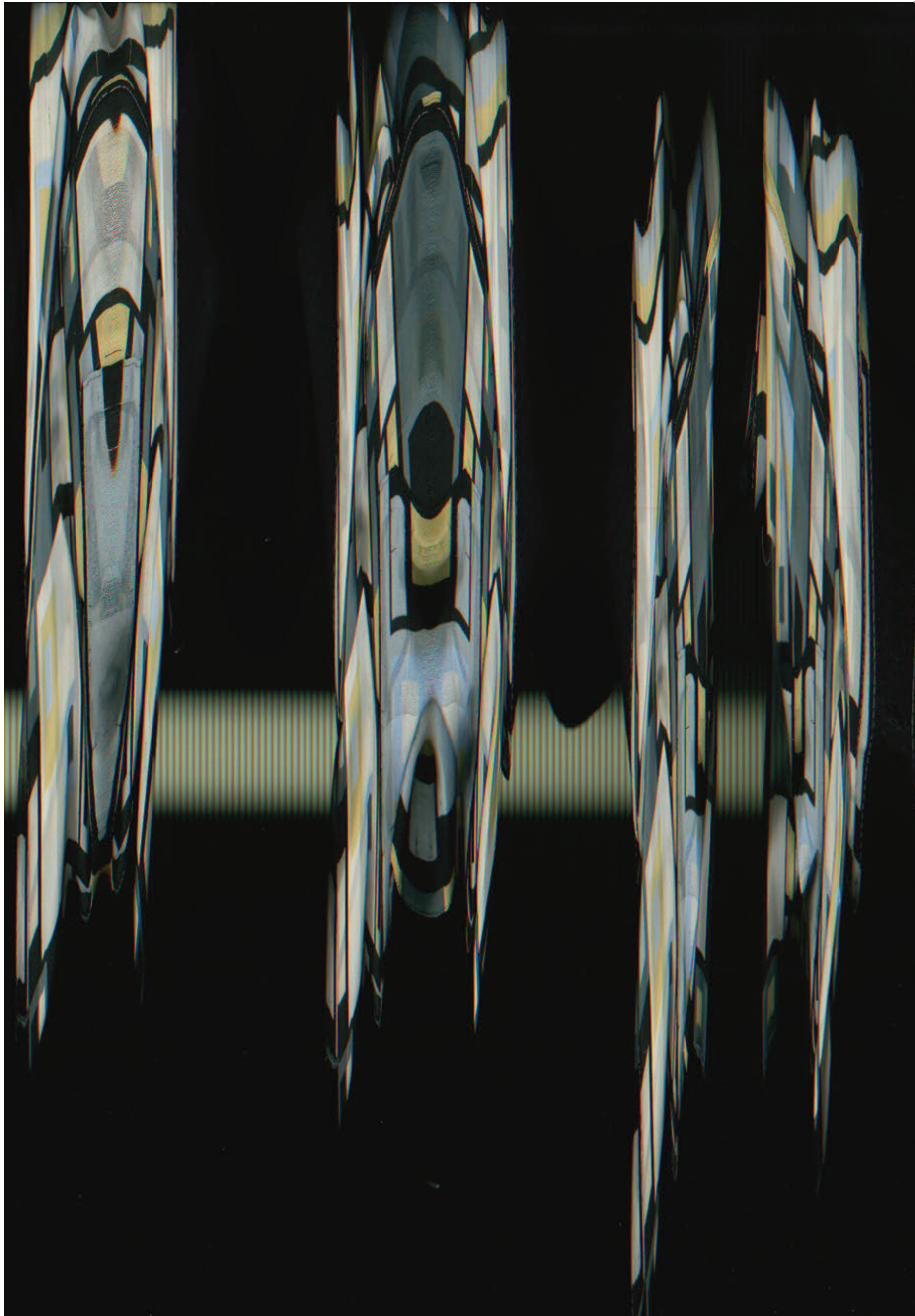
Vsaka solza pade kot eksplozija,
Boli me kot moreča sulica ki dotakne se srca.
Iluzija sveta se mi v glavi zavrti,
Vsak kader kot zgodba besede govori.
Glavna vena srce spusti,
To na tri dele se razdeli.

Moč, morda kot božanska,
Uniči krila mi orkanska.
Bolečina hujša kot organska,
Navzven vidi se kot praska.
Ti pa držiš me pod okovi,
Ko zdrobijo me strahovi,
Padem zadnji med duhovi.

Nisem Deček, ki se mu ne zdi,
Da avgusta življenje spremeni,
70 let verigo svojo razprostira,
Ujame nekatere, ki padli so iz tira,
Niti ne zapre utrujenih oči,
Čeprav konec se preblizu zdi,
Čeprav svet želel bi da izkrvavel bi.

Ne bi mi mogli reči Debeluh,
Niti v megli, ker sem suh,
Četudi cilja ne bi zadel,
Bi vedeli, da sem prišel.
Ko na nebu leo bo sijal,
Ne bom odnehal in ne bom se dal,
Ko samo odprem oči, nesreča se zgodi.

Sem le človek, duša ali duh,
Sem le oblak, nemiren potepuh,
Če upaš pa poglej mi v oči,
Če si upaš ugasni zdaj luči.
Pa daj povej mi zdaj,
Ko sem razcepljen bolj kot prej kdaj,
Bi celo me srce pripeljalo v raj?

ČLOVEK, KI JE

Veliko mojega mnjenja soustvarjajo ljudje, s katerimi sploh nimam kontakta. To so predvsem tisti iz medijev, ki mi govorijo, v kaj naj verjamem, kako naj se vedem, kako naj razmišljam. En teden brez Facebooka, televizije in časopisa in dobim drugačen pogled na svet, svoj pogled, svojo resnico. Sem tukaj in zdaj, čeprav ne zmeraj, saj me misli vseeno znajo odpeljati drugam. Razmišljam o tem, kam bomo prišli. Ne vem vsega, kar se dogaja in ne verjamem, da kdaj bom. A na lastne oči vidim, kaj je pred mano. Nekako pa še vseeno ne morem mimo tega, da mi ne bi govorili, kaj vse se dogaja po svetu. Ampak niti ne rabim iti tako daleč, že v naši Sloveniji je ‚burja‘. Ta »za otroke gre« je trenutno najglasnejša. Sama nimam slabih izkušenj s tem, da so mi všeč punce. Mene je do zdaj oviral lasten strah. Dnevi so napolnjeni s toliko sovraštva - na ulicah, na televiziji, na spletnih medijih - katerega še nikdar nisem občutila. Hkrati pa masa ljudi, pogumnejša od ‚same sebe‘, nosi značko čas je ZA. Neopisljivo.

Smo kot dva tabora, ZA in PROTI. Najde se še tretji, in sicer NE VEM oz. VSEENO MI JE. Skratka, to mi ni všeč. Ne maram občutka, da smo med seboj ločeni. Ne poznam vseh ljudi na svetu, ne vseh ljudi v Sloveniji, ne v kraju, v katerem živim, niti ne v stavbi, v kateri stanujem in jih tudi nikoli ne bom. Ne rabim jih poznati. Ko hodim med ljudmi, se ne pogovarjam z vsemi, ne pozdravim vsakogar in marsikoga ne upam niti pogledati v oči, ker si mislim, da ne smem. Marsikoga ne razumem, marsikdo mi gre na živce in z marsikom se niti približno ne strinjam, še posebej takrat, ko ima meni nelogično ali pa diskriminatorno mišljenje. Nisem pogosto v stiku z drugimi, se pa vsekakor zmeraj bolj počutim povezano z vsemi.

Vsa ta nestrinjanja, prepiri in zbadanja niso nič nenavadnega. So povsem normalni in razumljivi. Marsikdo od nas je mnjenja: »Če bi bili vsi taki kot jaz, bi bil ves svet lep, brez težav.« In potem se prepirata dva, oba z istim prepričanjem in čudimo se, zakaj se ne razumemo. Zavedanje, da jaz čutim, razmišljam in razumem stvari drugače, da nihče na svetu ne razmišlja tako, mi da vedeti, da je vse tako, kot mora biti. Če bi mi bil vsak enak ... V čem bi sploh bil smisel? Česa bi se še lahko naučila?

Zaboli, kadar pravijo, da gre za otroke. Pozabljajo me. Verjamem, da tudi nehote. Pozabljajo name kot na mit ali zgodbo o človeku, ki je daleč stran, čeprav se vsak dan sprehajajo mimo mene. K sreči sem pridobila tršo kožo, ki se je ne rani več zlahka. Kaj pa ostali otroci? Ki so v prepričanju, da bo svet lepši brez njih, saj že pri 7-ih letih verjamejo besedam, ki jim govorijo, da so ogabni, nenormalni in nenaravni, po novem pa si ne zaslužijo še družine in enakovrednih pravic. Za njih me je strah. In za vsakega odraslega, ki se preživlja, a si ne upa živeti.

Poznati samega sebe, biti, kar si, kako? Ne morem razložiti do potankosti, vem pa, kaj opažam, česa se vse bolj zavedam. Vsakega dejanja, občutka, človeka, predmeta, situacije, pogovora ... Včasih se ga zavem takoj po izgovorjeni besedi, včasih šele kot pogled na spomin, ali pa potem na samem, preden zaspim. So trenutki, v katerih se izgubim, ali pravilneje rečeno, v katerih sem. Vid je bister, kot da bi oči videle visoko resolucijsko sliko na ekranu fotoaparata. Znanka je izrazila, da ne verjame, da lahko samega sebe toliko poznaš, da vedno pravilno odreagiraš v vsaki situaciji, da zmeraj veš, kaj narediti in da si zmeraj prepričan vase. Tudi meni to ni uspevalo in nekaj časa sem temu zato verjela. Predstavljala sem si, da moraš sebe izražati samo z dobrim, drugače še nisi pri svojem bistvu. Zdaj vem, da ni vse slabo zmeraj slabo, ampak je tudi to del mene.

Biti, kar si - opažam, da ima veliko ljudi težave s tem. Ne glede na spolno umerjenost, spolno identiteto, barvo kože, nacionalnost, izobrazbo, službo ... Biti, kar si, ne pomeni drugega, kot pa biti iskren, predvsem do sebe. Najprej do sebe, o sebi. Kar te privede do tega, da je skoraj nemogoče biti neiskren do drugih.

Sama sebe poznam tudi in predvsem zato, ker se ne poznam v celoti. Ne vem vedno, kaj narediti, ne odzivam se vedno pravilno ali pa prijazno, večkrat me kaj žalosti. In te stvari sem se naučila sprejemati, tako kot vse dobre, saj so del mene. Nekje sem prebrala: »Predstavlaj si sebe kot kovanec. Ena stran je pozitivna, druga pa negativna. Ne moreš obstajati brez ene.« Obstaja še tretja stran, tista, ki povezuje levo in desno in kadar se kovanec kotali po podlagi, se vse skupaj premikajo istočasno. Zmeraj se premikam, zmeraj sem. Tega sem se začela zavedati. Dokler drugemu ne škodiš s tem, kar si, kaj delaš in koga ljubiš ... Ni s tabo nič narobe. Ali bolje: dokler sebi ne škodiš s tem, kar si, kaj delaš in koga ljubiš ... Ni s tabo nič narobe.

Vse ob svojem času - to ni najboljša tolažba za tistega, ki je ne razume, ampak je čudovita, kadar se zaveš njenega bistva. Ne vem, kaj vse bom še doživela, niti zdaj še ne vem, kaj bom počela, ko bom odrasla. Vznemirljivo in zanimivo je postalo opazovati se. Tudi kadar sem jezna, žalostna ter tečna. Vse je energija, katero pa lahko po želji izkoristim. Vsak pri sebi se je lahko zave. Vidim jo v drugih in sploh ni slaba, je pa zaslepljena, nevedna svojega delovanja ali pa povsem spi. Povsod pa je tudi tista, čeprav ne zmeraj opazna, v kateri vidiš začetno iskro ali pa je že v polnem plamenu. Zaveda se sebe in drugih, resnično in iskreno, čeprav nenehno išče in raziskuje. Ta mi pokaže stvarstvo v vsej svoji lepoti. Človeka, ki je.

MEHANSKI KRILATEC

Na zemljo sem padel kot mehanski stroj
Bil sem sam, bil sem tvoj,
Ležal sem na tleh sam in svoj.
Bolela so me krila,
Ki jih včasih so peresa krila,
Me bolelo je srce,
Ko sem gledal dol na te.

Včasih videl sem cvetlice,
Lilije, Vrnice in ptice,
So pele pesmi o lepoti,
Ko hodil sem po življenjski poti,
A vse te pesmi ki besede govore,
Pozabijo kaj je prav in kaj ne.
Videl sem lepoto, videl sem veselje,
Videl sem sonce in žareče želje.

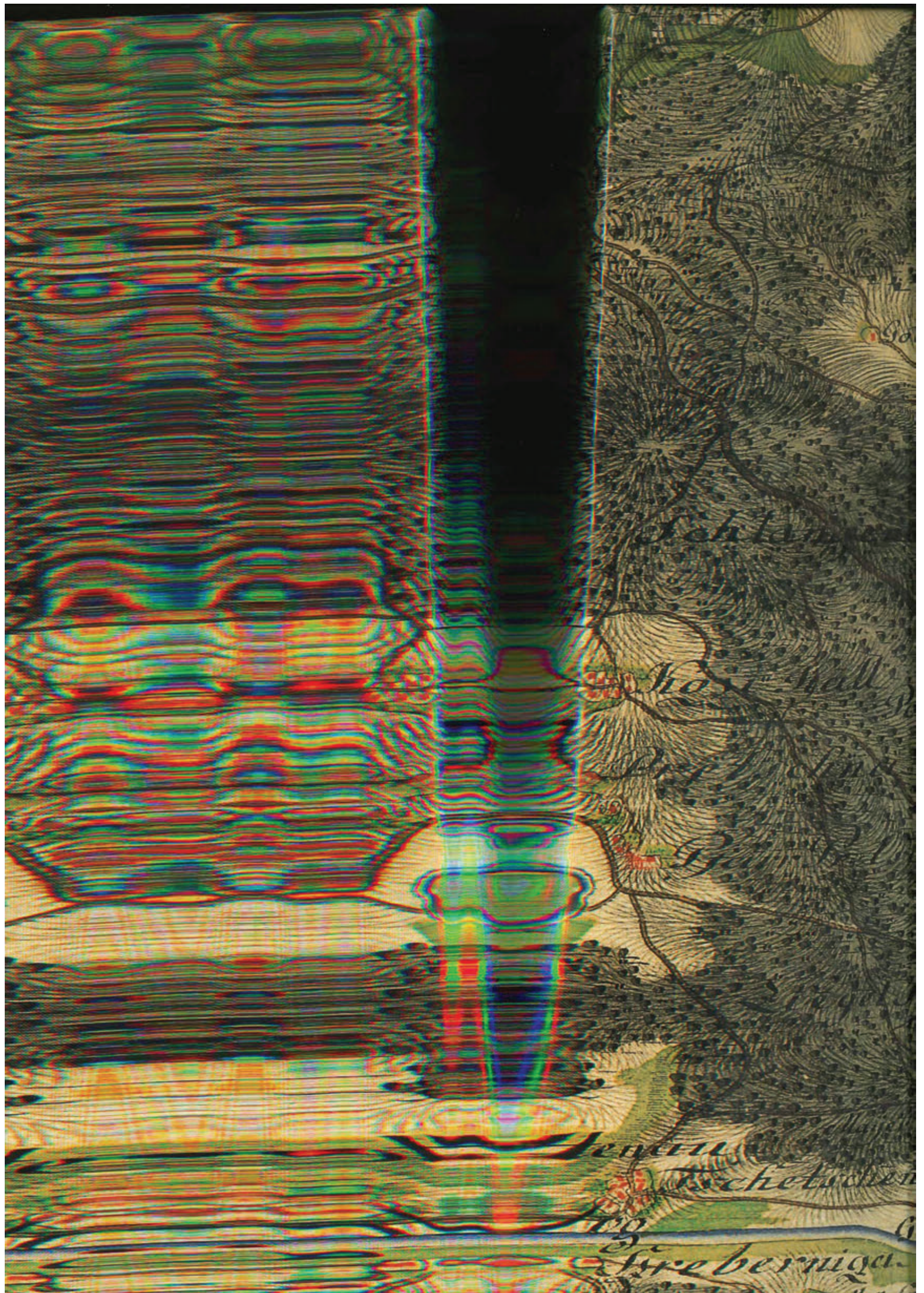
Bil sem srečen bil sem krilatec,
Imel sem sonce imel oblake,
Imel sem zvezde in svetel mesec.
Toda videl sem kako je nož srce prebil,
Videl sem kako vse solze je prelil,
Toda le stal sem in sem zrl,
V senci, ne da bi se uprl.

Videl sem, kako grešili so zločine,
Videl sem, kako mazali so ničvreden kos papirja,
In videl sem, da srce moje je iz kovine.
Moje okončine so ostale brez svetleče kože,
Zdaj vidim le sekire, krvave nože.

Moje roke prej mehke,
Zdaj so trde, zdaj so krhke,
Nisem več postava kateri bitje bi rad rekel,
Zdaj sem kakor ura, ki deluje kakor čas bi tekel,
Zdaj ustavili so se vsi bati,
Zdaj, ko ne morem več zaspati.

Iztegnil roko ali mehansko reč bi tja do tebe,
A zdaj prepozno je, da bi popravil sebe,
Zdaj vidim, ko svet pred menoj se ruši,
Zdaj slišim ko ptice pojejo v duši.
Zdaj vidim, da nisem bil ustvarjen za poglede,
Niti za dotike blede.

Čakam okovan,
zavezan z uzdo kakor konj,
čakam, da zbudim se s temnih sanj,
ni to spanje, kjer se širi krvni vonj,
to je realnost, kjer si le čebela in imaš svoj mrtev roj,
da ugotoviš, da edini ki še čuti,
je mehanski čut tvoj.

LJUBEZEN

Ljubezen. Močna čustvena naklonjenost do osebe nasprotnega spola. Razlaga besede v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Torej, kaj je to močno čustvo, ki ga čutim do osebe istega spola? Nova beseda, ki še ni bila ustvarjena? Ne. Večina ljudi bi to označila za homoseksualnost, ki je definirana kot erotično „nagnjenje“ do osebe istega spola. Ta beseda je ustrezna, če hočemo človeka prikazati kot skupek nekih nagnjen, ampak človek je več kot le to. Smo inteligentna bitja, zmožna ljubiti, deliti svojo dušo z osebo, ki nam pomeni več, kot si pomenimo sami in glede tega ne moremo narediti ničesar. Naučila sem se, da nikakor ne morem nadzorovati, do koga bom gojila močna čustva in naučila sem se, da je to nekaj popolnoma normalnega, čeprav nas obdaja družba, ki je pripravljena lagati, da nas prepriča drugače. V čem je razlika, če ljubiš osebo istega ali nasprotnega spola? Ni je. Ne obstaja.

Vsakič, ko me pogleda, vsakič, ko si izmenjava besede, vsakič, ko se dotakneva, me spreleti občutek prijetnosti, toplote, varnosti. Zavedam se, da bi za njo naredila vse in če to ni ljubezen, ne vem, kaj je. Sem mnenja, da bi morala biti beseda ljubezen definirana kot močna čustvena naklonjenost do človeka. Ne glede na njegov spol, starost, raso ... Zakaj so nekateri ljudje tako zaslepljeni, da verjamejo, da je to psihična motnja in nekaj nagnusnega ter nenormalnega. Šele leta 1990 so homoseksualnost odstranili s seznama bolezni, vendar se nekateri ljudje še vedno ne morejo osvoboditi starega mišljenja. Ljubezen do istospolnih oseb še več generacij ne bo popolnoma sprejeta, ampak nihče se ne rodi homofobičen, to se pridobi z vzgojo in upam, da se bo v prihodnosti razširilo enakopravno mišljenje. Žalostno je, da si nekateri ne upajo priznati svoje spolne usmerjenosti, saj se bojijo odziva, ki bi ga lahko dobili od ostalih, še posebej od svoje družine. Koga briga naša spolna usmerjenost? Očitno vse ljudi okoli nas. Koga bi pa morala brigati? Nikogar. Če se hočeta poročiti mladenka in mladenič, nima nihče nič proti, to smatrajo kot ljubezen, nekaj naravnega, kar se pač zgodi, ko si dva mlada človeka delita močno naklonjenost drug do drugega. Ko se hočeta poročiti dve mladenki ali dva mladeniča, pa večina viha nosove in govori nagnusne stvari, kako je to nenormalno, da kljubujeta naravi in najhujše, da postajata grešnika v Božjih očeh. Mislim, halo? Če se ima nekdo rad in se hoče poročiti, da bi se zavezal svojemu partnerju, zakaj mu tega ne morejo omogočiti in to sprejeti? S svojo poroko ne bi škodoval nikomur, na druge ljudi to ne bi imelo nikakršnega vpliva, zakaj se torej nekateri odrasli ljudje obnašajo kot zbadljivci iz osnovne šole? In da o otrocih sploh ne začnem. Referendum, ki se je pred kratkim odvijal v Sloveniji, je prava šala in sramota. Očitno je za nekatere ljudi katastrofalno, če bi istospolni pari hoteli imeti otroka, češ da bi otrok trpel, ker bi mu primanjkovala materinska ali pa očetovska ljubezen. Bojijo se, kaj bi rekli sosede, kako bi bil otrok obravnavan v šoli, da bi se otroku posmehovali, da bi bil izpostavljen in vse druge neumnosti, ki se lahko na žalost pojavijo pri otrocih z raznospolnimi starši. Torej je za otroke bolje, da gnejejo nekje v sirotišnici, kot pa da jih damo v ljubeč, varen dom? Bravo, Slovenija. Mislim, da smo s tem dokazali, da nismo napredna država in da še vedno živimo v prejšnjem stoletju. Otrok, ki ga vzgojita ženska in moški, je lahko uspešen zdravnik, profesor, lahko pa je psihopat ali serijski morilec. Ni vse odvisno od spola staršev, temveč od njihove vzgoje. Otrok lahko čuti določen odpor do enega izmed spolov, a

je to le posledica vedenja starša, ki je imel na otroka negativen vpliv. Ne pravim, da bi bile družine istospolnih staršev popolne in da bi otroci odrasli v popolne ljudi. Pravim le, da si vsi zaslužijo priložnost, vsi imajo pravico imeti svojo družino, če so zmožni otroku nuditi vse potrebno. Na žalost ta pravica še ni zapisana na papirju, ampak sčasoma se da doseči vse. Ko pogledam ljudi okoli sebe, opazim, da se s tem večinoma ne strinjajo starejši. V naši vasi na primer ne poznam nikogar, ki bi podpiral istospolne pare, česar me je malo strah in se tega sramujem, saj to pomeni, da me ne sprejemajo kot človeka. Čeprav o meni ne vedo nič, bi se njihov odnos do mene takoj spremenil. Ne bi me več videli kot pridno, pametno punco, temveč kot nagnusno spako, ki išče pozornost. Žalostno je, da se ljudi sodi na podlagi njihove spolne usmerjenosti. Pred njimi nočem ničesar tajiti, vseeno mi je, kaj si mislijo, saj vem, kdo sem in vem, kaj predstavljam in njihovo mnenje me prav malo briga. Res je, da smo odmaknjeni od ostale Slovenije in da nismo tako razviti, ampak to je nekaj, kar bi morali sprejeti že po naravi. To bi moralo biti nekaj samoumevnega in naravnega, ne pa nekaj novega in drugačnega. Ne bi smelo prihajati do razlik med tem, če je nekdo punca in hodi s punco, ali pa je punca in hodi s fantom. Otrok ne bi smel čutiti pritiska, če je z osebo istega spola in ljudje ne bi smeli iz tega delati velike stvari. Ne razumem, kako si ne morejo vcepiti v glavo, da smo vsi ljudje, ki imamo samo eno življenje, samo eno priložnost, da smo srečni, samo eno priložnost, da iz tega kratkega življenja naredimo največ ter da najdemo osebo, s katero želimo to življenje preživeti, katera nas osrečuje, katero ljubimo in jo hočemo ob strani, ko smo veseli in žalostni – to je nekaj najlepšega, kar se nam lahko zgodi. In če pomislim, da je del sreče odvisen od tega, kaj ima ta oseba med nogami, je to žalostno in ostudno. Čez sto let bomo tako ali tako vsi mrtvi in njihove besede ne bodo imele pomena; zakaj nam torej preprosto ne morejo dovoliti biti? Na srečo pa obstajajo tudi ljudje, ki vidijo stvari v širšem obsegu in sprejemajo ljudi takšne, kot so. Ampak po navadi to niso starši, vsaj v mojem primeru ne. Sama imam očeta in mamo in lahko povem, da se od njiju nisem naučila skoraj nič. Vsa vzgoja, ki sem jo prejela, je bila od moje starejše sestre. Odrasla sem v močno, neodvisno punco in ne zaradi mojih staršev. Sama sem spoznala, da se moram učiti, izogibati ljudem, ki name slabo vplivajo, se izogibati drogam in alkoholu, ker vem, da v življenju lahko dosežem več. In kaj, če bi imela istospolne starše? Bi bili obtoženi malomarnosti in nasilnega ravnanja? Če pride do tega v družini z mamo in očetom, nihče ne dvigne prsta, istospolnim družinam pa ne bomo dali niti priložnosti, ker sklepamo, da otrok ne bo imel ustrezne vzgoje in ljubezni? Jaz nisem imela ustrezne vzgoje in ljubezni od svojih staršev, pa niso prepovedali otrok med raznospolnimi starši. Če pomislimo, da smo ljudje in da nismo samo fizična oblika z dušo, da smo duša ujeta v telesu, potem smo vsi enaki in če se zaljubimo v eno dušo, je vseeno, če je ta v moškem ali ženskem telesu.

VARIACIJA ŽIVLJENJA (TRPLJENJA)

Spim, ko telo se utrudi,
Letim, ko belo perje pokrije mi hrapavo kožo,
Hrepenim po želji da svet zacvetel,
Gorim, ko plavam med čermi pozabljene ladje miru,
Želim si da videl bi lahko,
Mižim, da resnico lahko pozabim,
Kričim, ker se govor več ne sliši,
Velim jim, da se rože z vodo, ne s krvjo zalivajo,
Ležim, ker stati brez nog ne morem,
Molčim ker me sliši ne uho,
Čutim, ko zadnje pero s krvave rane odleti,
Ihtim po moči ki mi dala bi leteti,
Vihtim meč nad glavami, ki odrezane na tleh ležijo,
In zaspim, ko misli se končajo in odvijajo.

TEGOBE TELESA

Zvečer, ko luna se skrila je z neba,
Duša ostala je žalostna in sama,
Vsak korak se zdel je, kakor dolga cesta,
Kamor duh in duša na sprehod gresta.
Brez diha in brez sape počasi hodim,
Praznost in obup v sebi čutim.
Kje zdaj je tisti čas, ko smisel imel je svet,
Kaj vsak trenutek v tem življenju je zadet?
Vsak korak, počasen, blag,
Je težek, krepak in je drag.

V življenju se mi ne splača razmišljati o prihodnosti. Zdaj je vsega konec. Luna je tista, ki sije v večer brez zvezd, brez upa. Pomislim in razmišljam o poteh, ki sem jih prehodil, zaman so bile vse. Vsako dejanje ni štelo nič. Tukaj sem, ker ni več druge poti. Moje misli so zdaj prazne, kakor noč, ki nas obdaja. Nikoli več ne bom stegnil roke dobrote, saj se nič ne povrne. Dobrota je sirota, je slepota. Vse kar daš, daš in ničesar več nimaš. Je to življenje? Sem zato vrezoval sledi v lubje dreves, da jih bodo enkrat posekali in bo svet prah? Dovolj je sreče, saj je sploh ni več, kot da ne bi nikdar obstajala. Nekateri sedijo za mizo in gledajo v televizijo, kot da jim daje hrano, spet drugi bodo kmalu zaročili računalnik, tretji bodo zmrznili na ulici, toda kaj morem jaz temu? Sem samo riba v oceanu pogube.

Dolgo sem čakal da bo luč sijala,
Dolgo sem čakal, da mi bo luč srečo dala,
Na mesto tega zaprla so se vrata,
In skregala na smrt sta se brata.
Edino luna je tista, ki daje luč, da še stojim,
Edino zavest je tista, ki mi pusti da še živim.
Dobrota se izgubila je že davno,
Čeprav tega ne povedo javno.
Samo prah,
Samo strah.

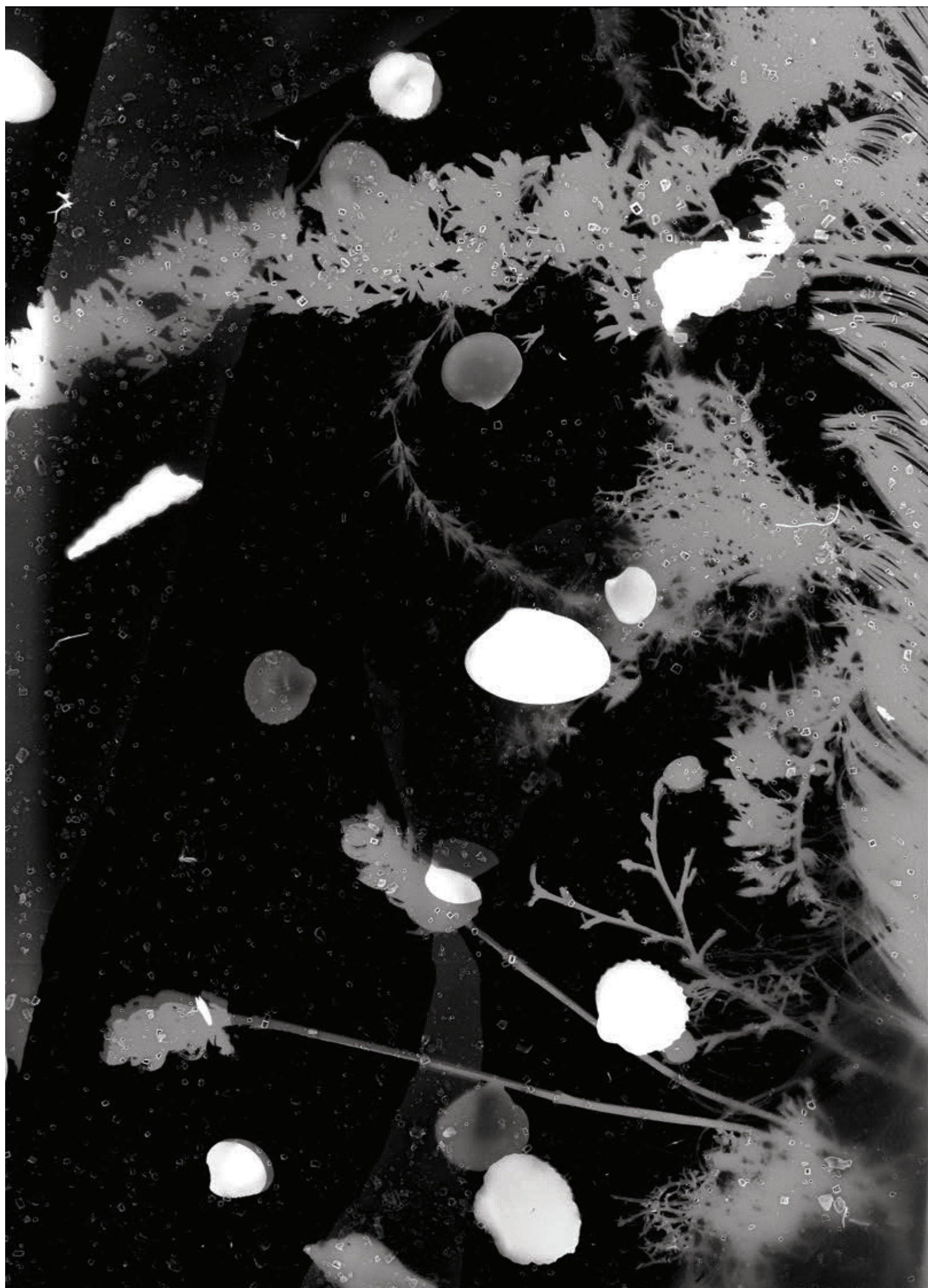
Zdaj ni več pesmi, ki bi mi grele srce. Samo reklame so tiste, ki mi odprejo oči. Preko hribov, preko puščal, preko rek sem hodil, da bi videl kaj je sreča, pa sem prišel nazaj, tja kjer sem začel, tja kjer sem vrezal svojo začetnico v drevo. Pustil sem del sebe, pa še tega več ni, zdaj je najbrž kakšna miza, ki pa je ne bodo prodali, ker je preslabo narejena... Svet je enak, krut, zahrbtn. Počasi bodo lepotni kirurgi odstranjevali srca, da bomo roboti, če že nismo. Naša čustva so samo za tisto kar se sveti. Znamo povedati veliko, naša besede so široko, veliko prevelike... Kaj pa tiste kratke, ki pogrejejo srce, tiste s katerimi prosimo odpuščanja. Teh pa več ni. Samo želimo si, samo jemljemo, nič pa ne naredimo, pa za kaj bi, ko pa je vse na dosegu s kavča. Svet se je preobrazil, morda so nam izpušni plini zakrili pogled tja daleč čez nebo.

Kot s kočijo premikam se počasi,časi
Pozabljam da življenje je protest,test
Gradimo si gradove, jame ali zavest,vest
Počasi proti drugi, tretji rasi,asi

Pozabim, zemlja se na nas zanaša,naša
obličja so se pred svetlobo skrila,krila
srca so se pred resnico zlomila,mila
Rečem, imejte me za velikaša.Kaša

Mnogokrat se vprašam, kaj zares hočem,o čem?
Vse kaj si res želim so bele breze,reze
Počasi združijo se rečne steze.teze

Končno lahko ljubezni se odrečem,rečem
Kočno pozabim da temne so noči,oči
Ko pa v temi se zdaj nekaj zaiskri.kri
.....kri
.....kri

POZABLJENI IN IZGUBLJENI

Ljudje smo potomci relativno male skupine posameznikov, ki so odšli iz Afrike pred več kot 60.000 leti in v svet ponesli pustolovski duh, čut za lepo in domišljajske misli. Človek se je že vse od svojega nastanka preseljeval, spoznaval in ustvarjal nove kulture – novo folkloro.

Majhne skupine ljudi so se povečale in povezale v kulture, ki jih poznamo danes. Verjetja in pričakovanja so se razširila v vere, ki nas danes zapirajo v škatle, iz katerih komaj splezamo.

Kultura pomeni gojiti, razvijati, kar dobro opredeli sistem, v katerem danes živimo. Preko trgovanja smo ljudje začeli spoznavati druge kulture, kot so azijske in nordijske, ki so v Evropo prinesle mnoge dobrine, ki so skozi čas oblikovale stil življenja. Mnoge kulture so preživele stoletja, tisočletja, obdržale svojo kulturo, ki se je spominjajo po pisnih, ustnih virih, iz katerih se danes učimo in jih spoznavamo. Vendar o tem lahko govorimo le pri močnih kulturah, ki so se stoletja bojevale za svoj obstoj in ki so si izoblikovale močno vojaško silo, s katero se lahko branijo še danes. Toda niso vse kulture poznale plenilcev, ki bi jih napadali in so živele v sožitju z naravo.

Ljudje smo si zmeraj želeli več, tako dobrin kakor tudi zemlje, zato smo vedno potovali in iskali nove kontinente. Miselnost popotnikov je bila le, da najdejo nekaj, česar drugi še niso. Prispeli so na novo zemljo, oblečeni v najnovejša, najboljša oblačila, s tehnologijo, ki je domorodci še niso videli. Njim so predstavljali nekaj več kot le človeka – predstavljali so jim boga, kar pa so popotniki seveda izkoristili in s tem domorodcem počasi trgali ozemlje, imetje in tudi kulturo. Domorodci so živeli mirno in ustaljeno življenje, dokler niso prišli »plenilci« in jim vzeli zemljo, izkoreninili njihove običaje in jim postavili pravila, kako naj živijo.

Domorodce so ubili ali naučili svojega jezika ali jih zaslužnili. Verjetja, običaji domorodcev so se izgubili, pozabili.

Svet je velik in poln ljudi, ki razmišljajo vsak po svoje, vsak malo drugače, a kaj pomeni, da so ljudje premalo razviti?

V Afriki se je vse začelo. Iz korenin je zrastle veliko drevo, najrazličnejših listov, ki žarijo vsak v svoji barvi, vsak v svoji obliki. Korenine so ostale skrite, pa vendar so rasle globoko in ustvarile čisto svoj pogled na svet. Kulture v Afriki, ki so kot korenine vseh kultur, so ostale zveste naravi. Birokracija in znanost tam ne gradita kulture, temveč jo gradijo medsebojni odnosi, ki se v »razvitem« svetu vse bolj pozabljajo. Telefoni, računalniki so razdvojili ljudi, ne znamo si več pogledati v oči, znamo pa zvesto stopati po tipkovnicah in ekranih. Plemena, ki se jih je tehnologija najmanj dotaknila, ki jih danes skoraj več ne vidimo, izginjajo, postajajo pozabljena, kot da jih nikoli ni bilo.

Vera je velik faktor v kulturi, nekatere kulture so nastale ravno zaradi vere in ta je tista, ki kulture izkoreninja in želi ustvariti le čisto vrsto. Običaji, oblačila, verjetja so za današnje generacije le še ene izmed stvari, katere se moraš naučiti in jih nato pozabiti v enem dnevu. Ljudje se vse preveč vdajamo trenutnim trendom, ki ne bodo postali zgodovina, temveč se bodo v mesecu ali dveh popolnoma spremenili in spet vrnili in tako naprej. Pozabljamo pa, kje zares stojimo in kdo zares smo. Zmeraj si želimo biti nekdo drug, želimo biti nekomu podobni, ker ima to in ker zna to. Kaj pa to, kar imaš ti? Kaj pa to, kar si zmeraj imel? Zakaj mora biti francoska hrana boljša od slovenske? Ker je nekaj novega, ker ima okus po novosti, ker je tukaj ni?

Želja po novem pa ne more le zanemariti tradicionalnega, lahko je ključ do odkritja nečesa povsem novega. V zgodovini se je to pokazalo za zelo škodoželjno in je vodilo v vojno, suženjstvo, diskriminacijo, genocid. Današnji svet bi moral to sprejemati drugače – pa to res počne?

Kaj pomeni enakovrednost? Je tudi to trend ali globalizacija?

Eden za vse, vsi za enega – tudi če en nima toliko denarja kot drugi, pa tudi če en kaže 50 % več kože kot drugi, pa tudi če verjame v tega boga, ti pa verjameš v onega?

Ljudje smo zelo razklani glede enakopravnosti, v enih pogledih se nam zdi popolnoma logična, v drugih pa ne.

Ko pridemo na obisk k prijatelju, je logično, da se bomo držali njegovih pravil, pa to velja tudi za kulturo? Preseljevanje narodov se dogaja že tisočletja. Zaradi pomanjkanja, nemira v državi so se mnogi ljudje odselili, šli so iskat nov, svež začetek, ki bo ugoden za življenje. So s tem izgubili svojo kulturo? So morali zavreči svoja verjetja in se vdati v mišljenja, s katerimi se ne strinjajo?

Rekli bi ne, ker vsak lahko živi po svoje. A v Belgiji in Franciji je prepovedano hoditi z zakritimi obrazi, v kopalkah, zelo kratkih hlačah, v razkrivajočih majicah pa lahko hodimo po ulicah, potem pa še ujamemo kak zanimajoč pogled. Načelo manj je več kar ustreza današnjemu mišljenju. Identiteta človeka se z zakrivanjem skriva, človek postane stvar, svojo človečnost pa lahko pokaže le svojemu partnerju in družini. Kolikokrat na leto ob petkih ne jemo mesa, ampak ribo? Zakaj? Ker tako piše v Svetem pismu. Morala in vera sta skupaj in obenem precej narazen. Toda kaj prevlada? Vera je močen faktor v vsaki kulturi, s tem je kultura nastala in se pogubila ali ostala. Kaj je prav in kaj je narobe? Kateri bog je pravi in kateri ni? Vprašanje, na katerega ne bo nikoli odgovora, ker vsak človek nanj gleda drugače. Toda je prav, da nekomu rečemo: »Ne, tvoj bog pa ni pravi«? Današnja civilizacija bi rekla, da ne. A to se dogaja vsak dan. Misijonarji hodijo po svetu in ljudem oznanjajo Jezusa. Hodite za menoj, svoje čevlje in oblačila pa pustite za seboj. Za seboj pustite umetnost, glasbo, čudovite zgodbe, ki so nastale in začnite živeti na novo, kakor da vaši predniki niso nikdar obstajali. Vedno bolj pa opažamo, da postajamo prijaznejši do avtohtonega, ker smo ugotovili, da novo ni vedno najboljšo. Z vsakim korakom, ki ga naredimo naprej, moramo narediti korak nazaj, da se spomnimo, kaj je res tisto, kar bomo izgubili in kaj je tisto, kar bomo prenesli in nadgradili. Z malo pretiravanja želim povedati le to, da mnogih kultur sploh ne poznamo več, ker se vsi začenjamo zlivati v eno in isto strugo. Počasi ne bomo več rdeči, beli, črni, rumeni, ampak bomo 50 odtenkov sive, 50 odtenkov neumnih ovc, ki padajo za trendi in pozabljajo, kaj je kultura in kaj moramo ohranjati in s čem živeti.

Z obstojem starih pa nastaja vse več novih subkultur, ki povežejo mnoge ljudi različnih kultur skupaj po razmišljanju, po pogledu na svet, a veliko stvari ostaja vezanih na staro osnovno kulturo, iz katere izhajamo (jezik, glasbila ...). Naraščanje subkultur je priložnost, da kultura znotraj sebe še zraste in se obogati. Slovenščina dobi vsako leto vedno več novih besed, ker se ljudje trudimo ostati na tekočem z drugimi državami, ki te besede že poznajo in se tako s pomočjo drugih še bolj obogatimo. Morda se dva koraka oddaljimo iz kulture, a z enim stopalom ostajamo še zmeraj v avtohtonem polju, ki je razlog, da se nova subkultura lahko razširja, svetovno razvija in ostaja v svojih barvnih odtenkih še zmeraj malce drugačna. Menim, da različne kulture lahko v svet prinesejo marsikaj, od hrane do mode, pa vse do stila življenja. Prav je, da se ljudje preseljujejo in drži, da smo vsi enaki, a ne po obleki, ne po veri, ne po koži, ne po verjetju, temveč po srcu. Ljudje smo več kot 50 odtenkov sive, smo spekter barv, ki žarijo in bodo žarele, če bomo znali prižgati luč svoji kulturi, da zagori z mnogimi kulturami po svetu in se poveže v barvni krog enotnosti.

